

Stosunek do rządu w grudniu

Przedruk i rozpowszechnianie
tej publikacji **w całości** dozwolone
wyłącznie za zgodą CBOS.
Wykorzystanie **fragmentów**
oraz danych empirycznych
wymaga podania źródła

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 14 stycznia 2016 roku

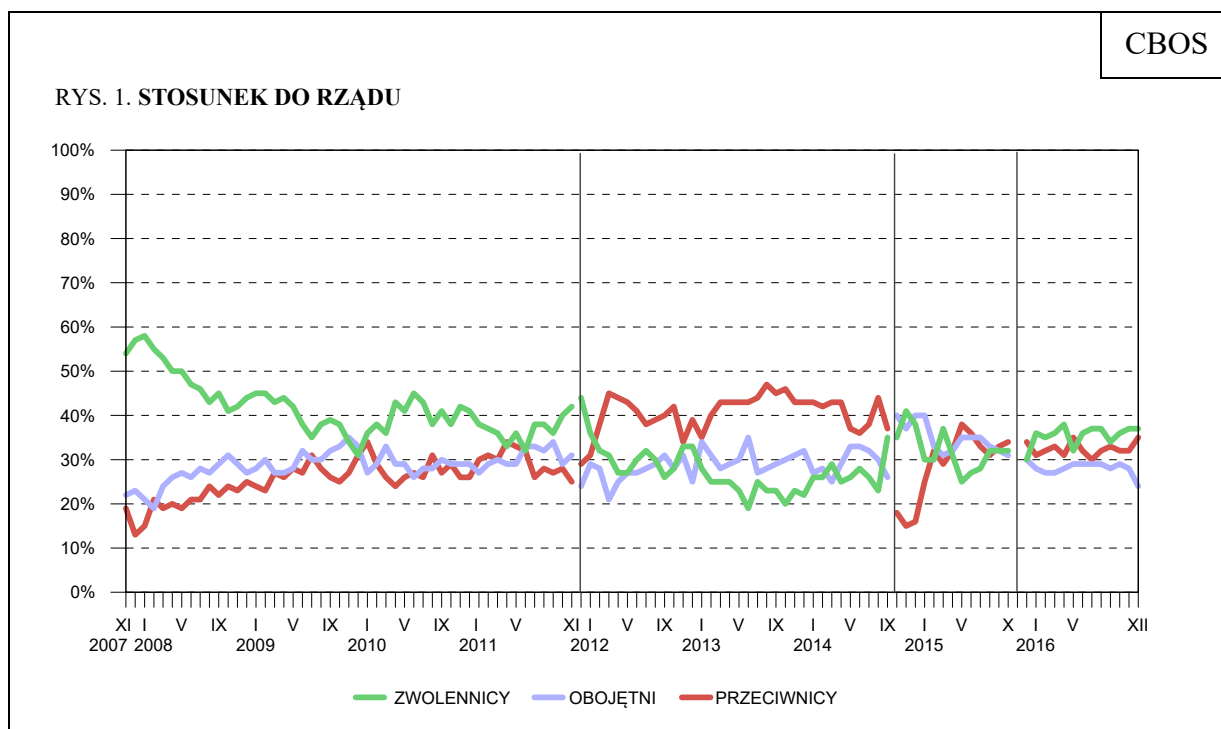

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Od listopada do grudnia notowania gabinetu Beaty Szydło niewiele się zmieniły. Pozostają one dość stabilne także z dłuższej perspektywy czasowej.

POPARCIE DLA RZĄDU

Tak jak miesiąc temu do zwolenników rządu zalicza się 37% badanych¹. Jednocześnie nieco przybyło jego przeciwników – z 32% do 35%. Obojętność wobec urzędującego gabinetu deklaruje 24% respondentów (spadek o 4 punkty procentowe).

Do listopada 2011 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Donalda Tuska, od grudnia 2011 roku – drugiego rządu Donalda Tuska, od października 2014 roku dotyczyły rządu Ewy Kopacz, a od grudnia 2015 roku dotyczą rządu Beaty Szydło. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (319) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganych komputerowo (CAPI) w dniach 1–11 grudnia 2016 roku na liczącej 1136 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Tabela 1

Stosunek do rządu	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2015	2016											
	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
	w procentach												
Zwolennicy	30	36	35	36	38	32	36	37	37	34	36	37	37
Przeciwnicy	34	31	32	33	31	35	32	30	32	33	32	32	35
Obojętni	30	28	27	27	28	29	29	29	29	28	29	28	24
Trudno powiedzieć	6	5	6	4	3	4	3	4	2	5	3	3	4

Rząd cieszy się ponadprzeciętnym poparciem wśród ludzi w średnim wieku i starszych (zwłaszcza mających 65 lat i więcej, spośród których 47% zalicza się do jego zwolenników), osób z wykształceniem podstawowym (46%) oraz badanych stosunkowo słabo sytuowanych, choć nie najbiedniejszych (50% wśród deklarujących miesięczne dochody *per capita* od 650 zł do 999 zł). Najwięcej przeciwników rządu jest wśród mieszkańców dużych miast, przede wszystkim ponadpółmilionowych (62%). Ponadprzeciętnie często sprzeciw wobec rządu deklarują osoby najlepiej wykształcone (49% mających wyższe wykształcenie) i sytuowane (49% badanych o miesięcznych dochodach *per capita* 2000 zł i więcej). Od rządu dystansują się także ludzie młodzi (od 18 do 24 roku życia): 42% z nich deklaruje sprzeciw wobec rządu, 33% obojętność, a tylko 19% – poparcie.

Stosunek do rządu w największym stopniu określa jednak orientacja polityczna i – szerzej – formacja światopoglądowa. Gabinet Beaty Szydło ma najwięcej zwolenników wśród badanych deklarujących prawicowe poglądy polityczne (65%) oraz osób najbardziej religijnych – kilka razy w tygodniu biorących udział w praktykach religijnych (62%). Do jego przeciwników zaliczają się przede wszystkim respondenci identyfikujący się z lewicą (60%) oraz niepraktykujący religijnie (60%).

W potencjalnych elektoratach rząd cieszy się poparciem głównie wśród sympatyków PiS, natomiast niechętni mu są w zdecydowanej większości zdeklarowani wyborcy Nowoczesnej i PO. Wśród zwolenników ruchu Kukiz'15 odbiór rządu jest ambiwalentny, przy czym nieco częściej budzi on negatywne niż pozytywne reakcje.

Wśród osób niezdecydowanych, na kogo głosować w hipotetycznych wyborach, rząd ma więcej przeciwników niż zwolenników, a wśród niegłosujących – ich odsetki są takie same, najczęstszym zaś nastawieniem do rządu jest obojętność.

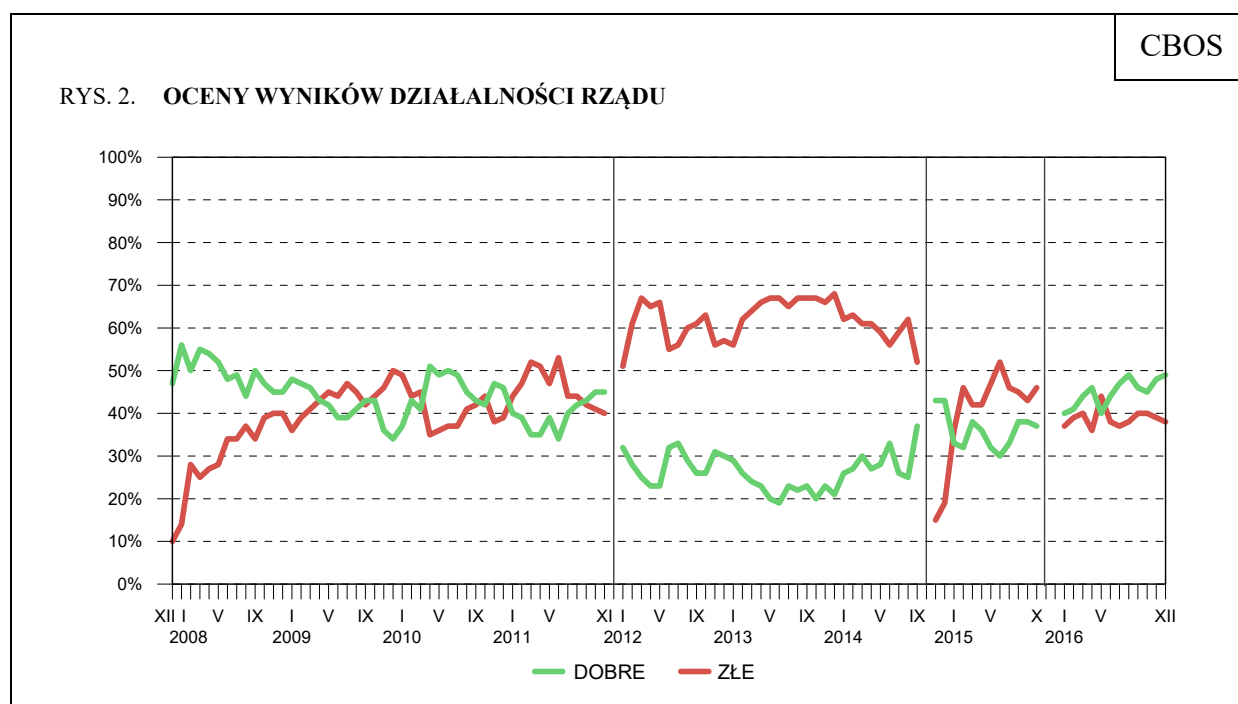
Tabela 2

Potencjalne elektoraty*	Stosunek do rządu			
	zwolennicy	przeciwnicy	obojętni	Trudno powiedzieć
	w procentach			
PiS (wraz z SP i PR)	84	3	12	1
Kukiz'15	33	38	26	3
PO	11	69	17	3
Nowoczesna Ryszarda Petru	11	78	11	0
Niezdecydowani, na kogo głosować	16	42	31	11
Niezamierzający brać udziału w wyborach	29	29	36	6

* Określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

OCENY DZIAŁALNOŚCI RZĄDU

Podobnie jak miesiąc temu kształtują się opinie o wynikach działalności rządu. Dotychczasowe efekty jego pracy dobrze ocenia blisko połowa ankietowanych (49%), a źle – około dwóch piątych (38%).

Do listopada 2011 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Donalda Tuska, od stycznia 2012 roku – drugiego rządu Donalda Tuska, od listopada 2014 roku dotyczyły rządu Ewy Kopacz, a od stycznia 2016 roku dotyczą rządu Beaty Szydło. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Tabela 3

Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu premier Beaty Szydło od czasu objęcia przez nią władzy?	Wskazania respondentów według terminów badań											
	2016											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
	w procentach											
Dobrze	40	41	44	46	40	44	47	49	46	45	48	49
Źle	37	39	40	36	44	38	37	38	40	40	39	38
Trudno powiedzieć	23	20	16	18	16	18	16	13	14	15	13	13

Zadowoleni z rezultatów działań rządu są przede wszystkim mieszkańcy wsi (57%), osoby z wykształceniem podstawowym (59%) i zasadniczym zawodowym (58%), respondenci słabo sytuowani (60% dysponujących miesięcznie kwotą mniejszą niż 650 zł *per capita* i 66% deklarujących dochody od 650 zł do 999 zł *per capita*). Dotychczasowe posunięcia rządu krytycznie oceniają przede wszystkim mieszkańcy największych miast (64%) oraz osoby najlepiej wykształcone i sytuowane (54% badanych z wyższym wykształceniem, 50% deklarujących miesięczne dochody *per capita* 2000 zł i więcej).

Opinie o działalności rządu, podobnie jak ogólne nastawienie do niego, różnicuje jednak przede wszystkim formacja światopoglądowa badanych – ich poglądy polityczne oraz religijność. Dobrym ocenom rezultatów działań rządu sprzyja prawicowa orientacja polityczna i zaangażowanie w praktyki religijne. Efekty pracy rządu docenia 75% ankietowanych o poglądach prawicowych i 70% osób uczestniczących w praktykach religijnych kilka razy w tygodniu. Krytycznie podsumowuje dorobek rządu 67% badanych identyfikujących się z lewicą i 62% w ogóle niepraktykujących.

Działania podejmowane przez rząd PiS znajdują poparcie przede wszystkim w elektoracie tej partii. Negatywnie ocenia je natomiast zdecydowana większość wyborców Nowoczesnej i PO. Sympatycy Kukiz'15 są podzieleni w opiniach, choć nieco częściej wypowiadają się o efektach pracy rządu z uznaniem niż z dezaprobatą.

Wśród niezdecydowanych, kogo poprzeć w wyborach, przeważają krytyczne opinie o działaniach rządu Beaty Szydło, natomiast wśród biernych politycznie – odwrotnie: bilans dokonań rządu oceniany jest raczej na plus.

Tabela 4

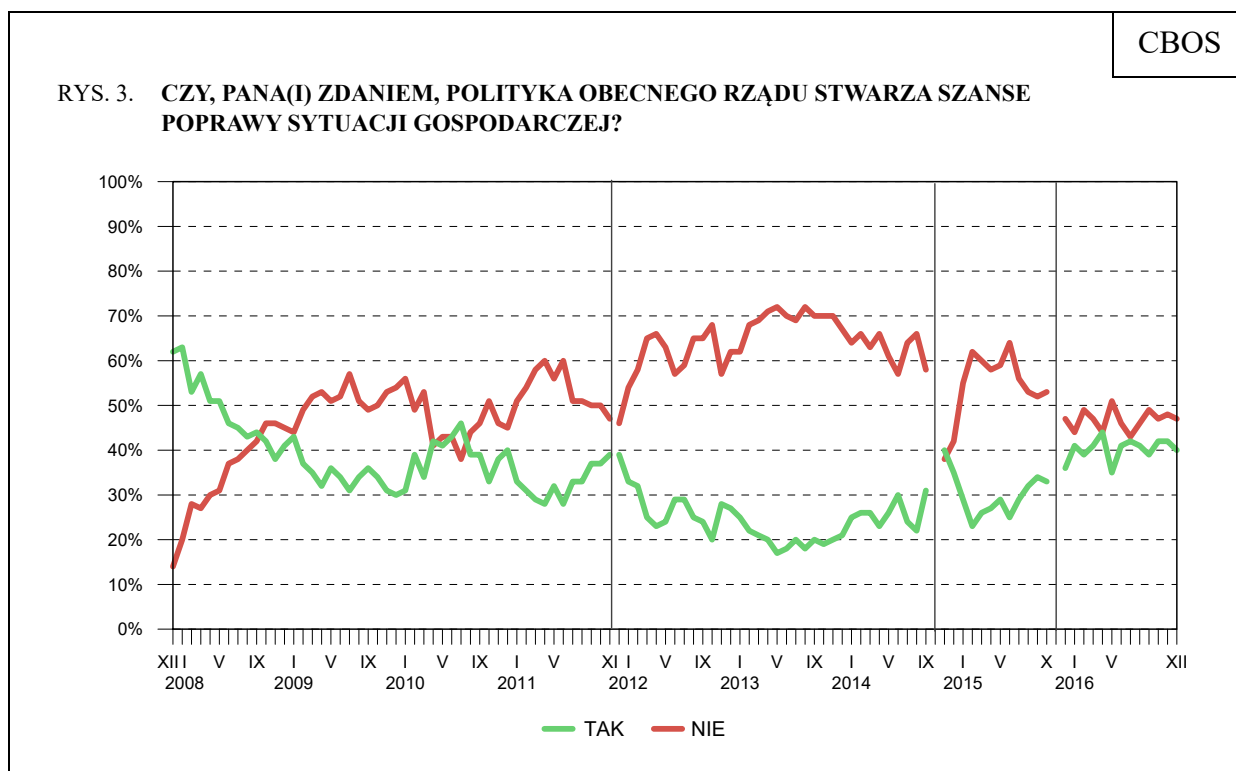
Potencjalne elektoraty*	Oceny wyników działalności rządu		
	dobrze	złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS (wraz z SP i PR)	93	2	5
Kukiz'15	48	41	11
PO	20	75	5
Nowoczesna Ryszarda Petru	16	84	0
Niezdecydowani, na kogo głosować	31	42	27
Niezamierzający brać udziału w wyborach	45	34	21

*Określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

OCENY POLITYKI GOSPODARCZEJ RZĄDU

Minimalnie gorsze niż w listopadzie są oceny polityki gospodarczej rządu. Perspektywy poprawy stanu gospodarki w efekcie działań obecnego gabinetu dostrzega 40% badanych

(o 2 punkty procentowe mniej niż miesiąc temu). Przeważająca część ankietowanych (47%) nie wierzy w skuteczność polityki gospodarczej rządu.

Do listopada 2011 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Donalda Tuska, od grudnia 2011 roku – drugiego rządu Donalda Tuska, od listopada 2014 roku dotyczyły rządu Ewy Kopacz, a od grudnia 2015 roku dotyczą rządu Beaty Szydło. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Tabela 5

Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej ?	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2015	2016											
	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
	w procentach												
Tak	36	41	39	41	44	35	41	42	41	39	42	42	40
Nie	47	44	49	47	44	51	46	43	46	49	47	48	47
Trudno powiedzieć	17	15	12	12	12	14	13	15	13	12	11	10	13

Najbardziej krytyczni w odbiorze działań rządu w sferze gospodarki są mieszkańcy największych miast (65%), osoby z wyższym wykształceniem (60%) oraz, z jednej strony, respondenci o stosunkowo wysokich miesięcznych dochodach *per capita*: 2000 zł i więcej (57%), a z drugiej – niezadowoleni z materialnych warunków swojego gospodarstwa domowego (59%).

Oceny polityki gospodarczej rządu, podobnie jak inne wskaźniki jego notowań, różnicuje przede wszystkim orientacja światopoglądowa badanych: deklarowane poglądy polityczne i religijność. Poprawy sytuacji gospodarczej w wyniku działań rządu spodziewają się przede wszystkim osoby identyfikujące się z prawicą (65%) oraz najbardziej religijne, uczestniczące w praktykach religijnych kilka razy w tygodniu (66%). Skuteczność polityki gospodarczej rządu kwestionuje zdecydowana większość badanych deklarujących lewicowe poglądy polityczne (76%) oraz niepraktykujących religijnie (74%).

Wśród potencjalnych wyborców politykę gospodarczą rządu pozytywnie ocenia ogromna większość zwolenników PiS. W pozostałych elektoratach uwzględnionych w analizach, a także wśród osób niemających sprecyzowanych preferencji partyjnych oraz wśród biernych politycznie przeważają negatywne opinie o działaniach rządu w sferze gospodarki. Szczególnie krytyczni są zadeklarowani wyborcy Nowoczesnej i PO.

Tabela 6

Potencjalne elektoraty*	Oceny polityki gospodarczej rządu		
	dobrze	złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS (wraz z SP i PR)	88	6	6
Kukiz'15	41	55	4
PO	20	75	6
Nowoczesna Ryszarda Petru	12	85	3
Niezdecydowani, na kogo głosować	21	48	31
Niezamierzający brać udziału w wyborach	28	52	20

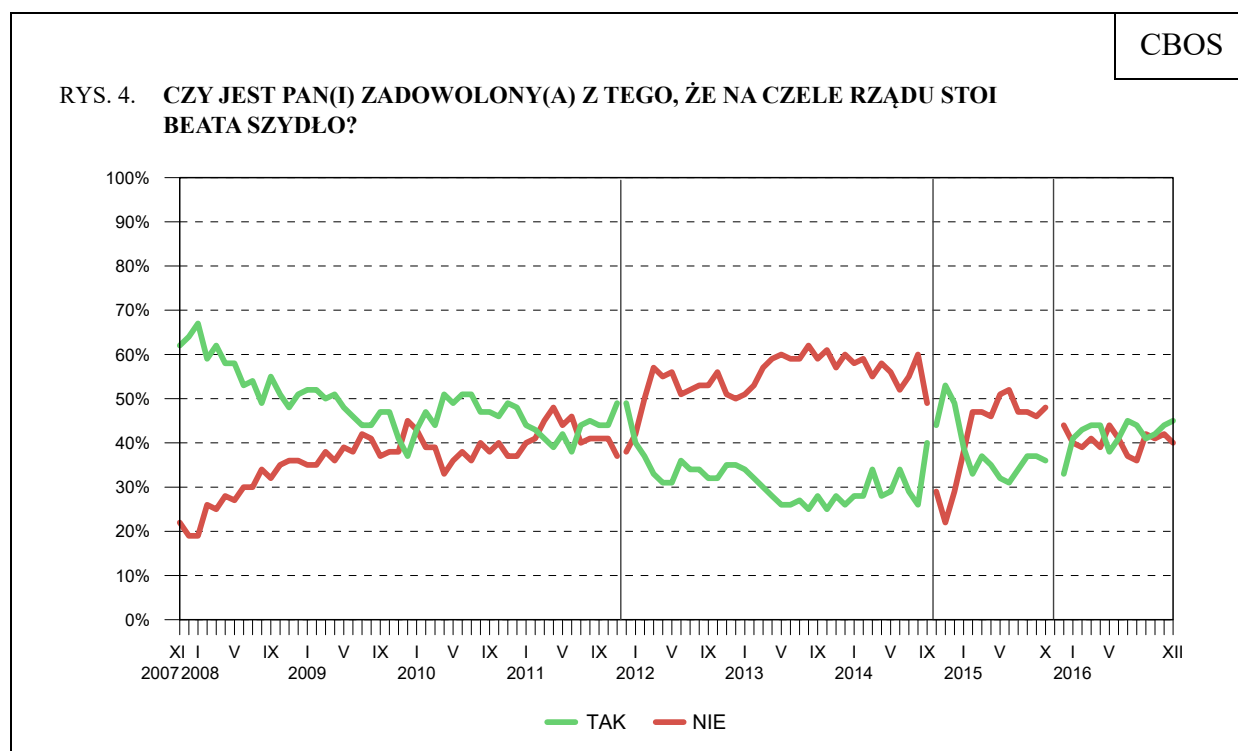
* Określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

ZADOWOLENIE Z PREMIER

Nieznacznie poprawił się społeczny odbiór premier Beaty Szydło. Zadowolenie z tego, że stoi ona na czele rządu, wyraża 45% badanych. Niezadowolonych z szefowej rządu jest 40% ankietowanych (o 2 punkty procentowe mniej niż w listopadzie).

Tabela 7

Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Beata Szydło?	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2015	2016											
	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
	w procentach												
Tak	33	41	43	44	44	38	41	45	44	41	42	44	45
Nie	44	40	39	41	39	44	41	37	36	42	41	42	40
Trudno powiedzieć	23	19	18	15	17	18	18	18	20	17	17	14	15

Do listopada 2011 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Donalda Tuska, od grudnia 2011 roku – drugiego rządu Donalda Tuska, od października 2014 roku dotyczyły rządu Ewy Kopacz, a od grudnia 2015 roku dotyczą rządu Beaty Szydło. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Premier Beata Szydło ma stosunkowo dużo zwolenników na wsi (52%) oraz wśród osób słabiej wykształconych i sytuowanych (52% wśród mających wykształcenie podstawowe i 55% wśród ankietowanych z wykształceniem zasadniczym zawodowym, 55% wśród deklarujących miesięczne dochody *per capita* poniżej 650 zł i 63% wśród dysponujących kwotą od 650 zł do 999 zł). Obecną premier krytycznie odbierają mieszkańcy największych miast (61%), a także osoby najlepiej wykształcone i sytuowane (50% badanych z wyższym wykształceniem, 51% deklarujących miesięczne dochody *per capita* 2000 zł i więcej). Niezadowolenie z szefowej rządu stosunkowo często wyrażają także ludzie młodzi – od 18 do 24 roku życia (49%).

Stosunek do pełnienia przez Beatę Szydło funkcji prezesa Rady Ministrów najsilniej określają jednak poglądy polityczne oraz religijność. Z aprobatą przyjmują ją przede wszystkim badani o orientacji prawicowej (71%) oraz uczestniczący w praktykach religijnych kilka razy w tygodniu (62%), natomiast niezadowolenie najczęściej wyrażają identyfikujący się z lewicą (66%) oraz nieuczestniczący w praktykach religijnych (66%).

Wśród potencjalnych wyborców zadowolenie z tego, że Beata Szydło stoi na czele rządu, wyraża ogromna większość zwolenników PiS. W pozostałych elektoratach przeważa niezadowolenie z obecnej premier. Szczególnie często wyrażają je zdeklarowani wyborcy Nowoczesnej oraz PO. Raczej krytycznie odbierają Beatę Szydło w roli szefowej rządu osoby niemające określonych preferencji partyjnych. Wśród niegłosujących premier budzi ambiwalentne odczucia.

Tabela 8

Potencjalne elektoraty*	Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Beata Szydło?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS (wraz z SP i PR)	91	4	5
Kukiz'15	33	53	14
PO	15	75	10
Nowoczesna Ryszarda Petru	13	78	9
Niezdecydowani, na kogo głosować	27	47	26
Niezamierzający brać udziału w wyborach	39	38	23

*Określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

Mimo wielu kontrowersji wokół działań rządzącej partii, notowania Prawa i Sprawiedliwości² oraz gabinetu Beaty Szydło pozostają dość stabilne. To właśnie wysoka temperatura sporu politycznego i zaangażowanie emocjonalne znacznej części społeczeństwa sprawiają, że rząd i jego działania oceniane są przede wszystkim przez pryzmat identyfikacji ideowych i światopoglądowych. Osoby o orientacji prawicowej, zaangażowane religijnie bronią rządu i jego dokonań, natomiast utożsamiające się z lewicą (i w znacznej mierze z politycznym centrum) oraz niepraktykujące religijnie krytykują gabinet Beaty Szydło i jego poczynania. Niezależnie od tego obecny rząd i podejmowane przezeń działania doceniają przede wszystkim te grupy społeczne, które w największym stopniu mogą się czuć adresatami jego polityki, a więc osoby znajdujące się w gorszym położeniu społeczno-ekonomicznym.

#

Opracowała
Beata ROGUSKA

² Por. komunikat CBOS „Preferencje partyjne w grudniu”, grudzień 2016 (oprac. A. Cybulska).